

θειθὲν εἰς Καθρινὸν περιοδικὸν, ἀποσπῶμεν περιδέραιον μαργαριτῶν πρώτης μαλλικρῆς ποιότητος.

«Πῶς ἀγαπῶ τὰ χεῖλη σου μὲ τὸ χρῶμα τῆς χυμῶδικοῦς υγιᾶς καὶ τῆς χροσκοπιᾶς φανταζοῦντας μὲς τὸ αὐγουλάτο σου πρόσωπο, μὲ τ' ἀρίφηχο τὸ χρῶμα τὸ μελιγρό, σὰ δακτυλίδι νικητήριον ἀπὸ μιᾶς θεΐνης εὐνοίας!»

Τὸ θαυμαστικὸν εἶνε τοῦ συγγραφιά. Ἐπεται συνέχεια, ἣν φειδόμενοι τοῦ χώρου καὶ τῶν ἀναγνωστῶν μας παραλείπομεν εἰς τὸ ἔλεος τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Καθρινῆς συναδέλφου.

✱

«Ὁ ὅσιος Ἀδράμιος μεταῦ ἄλλων ἐπαέφερον εἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ μίαν ἀνεψίαν του ἀποκέφαλισθεΐσαν.

(Ἀθῆναι)

«... ὁποῖας Κωπατῆδας ζῦθος εἶχεν ἐκκενώσει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον τῆς κοιλίας του...».

(Γκρέκο).

Ἡ ἐπάρατος νόσος γρίππη, ἣ ὁποία ἐνέσκηψεν ὡς μὴ ὄφειλεν ἀπροσδοκῆτως ἐνταῦθα ἀπὸ τινος, ἐξακολουθεῖ...

(«Τὸ Κράτος»).

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Ἡ κυρία. Αὐτὸς ὁ γαλατᾶς μας τὸ παράκαμε. Τὸ γάλα του εἶνε ὄλο νερό. Σωστὸ θηρίο...

Ὁ κύριος. Βέβαια, Νέρων.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ γυρισμένου ἐπ' ἀνωφορίου.

— Τί ὤραϊον. Θὰ εἶνε παρισινόν...

— Εἶνε περυσινόν.

✱

Διάλογος.

— Δόξα σοι ὁ Θεὸς ποῦ ἔπαυσε ὁ πόλεμος.

— Γιατί;

— Διότι ἐὰν ἄλλοτε τὰ μέτωπα ἐσκέπτοντο διὰ τοὺς ἀνθρώπους, τέσσερα χρόνια τώρα οἱ ἄνθρωποι ἐσκέπτοντο διὰ τὰ μέτωπα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

29 Ὀκτωβρίου 1918.—Εἰρήνη πᾶσι! — Ἡ «Πρώτη Ἀνάστασις» τοῦ Γένους.— Εἰς τὴν Ἐπτάλοφον.— Ὁ «Ἀβέρωφ» καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας.— Θρόνοι χηρεύοντες.— Ἡ ἐπιδημία τοῦ φόβου.— Εὐκαλυπτόλη, μινθόλη, θυμόλη.— Ὁ ἔμπορος τῶν πανικῶν.— Ἡ ἀγνὴ τοῦ ὑδρογύρου.— Δραματικὰ φωτώρια.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ἡμέρα ἡ 29 Ὀκτωβρίου 1918. Ἐπαυσαν εἰς τὰς 11 τὸ πρωὶ αἱ ἐχθροπραξίαι εἰς ὅλα τὰ πολεμικὰ μέτωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπὶ 1559 ἡμέρας ἐμαίνετο τὸ πῦρ τοῦ ὀλέθρου. Τὴν 29 Ὀκτωβρίου ἡ περισσερὰ ἦνοιξε τὰς πτέρυγας, φέρουσα ἐπὶ τοῦ ράμφους τὸν περιπόθητον κλάδον τῆς εἰρήνης. Ὁ κόσμος ἐτώθη ἀπὸ τὸν πύρινον κατκλυσμον. Ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν πόλεων καὶ τοὺς τάφους τῶν μαχητῶν καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν θυμάτων διεγράφη ἡ ὀπτασία τοῦ Ἰησοῦ, φωνοῦντος «Εἰρήνη ὑμῖν!» Καὶ ἡ εἰρήνη πτερυγίζει καὶ ἡ γαλήνη ἀπλοῦται καὶ ὁ κόσμος ἀναπνέει. Ἐθε ὁ τρομερὸς αὐτὸς πόλεμος νὰ χαρίσῃ εἰς τὴν σκληρῶς δοκιμασθεΐσαν Εὐρώπην μίαν διαρκῆ εἰρήνην εἰς ἀδιάσπαστον στηριζομένην ἀλληλεγγύην, ὅπως διακηρύσσουν οἱ νικηταί: «Θὰ βασιλεύεται—κραυγάζει ὁ Οὐέλσον—ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν ἐγωιστικῶν συμφε-

ρόντων τῶν ἰσχυρῶν Κρατῶν». Ἴδου ὁ καρπὸς τοῦ πολέμου. «Θὰ δημιουργηθῇ νέα ἀνθρωπότης ἐλευθέρη καὶ εὐδαίμων», φθέγγονται οἱ «Τάιμς». Καὶ μία ἐξασφάλισις καλλιτέρας ζωῆς τῶν νέων γενεῶν ἤξιζε τὴν θυσίαν τῶν ἑκατομμυρίων μαχητῶν, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν σωρηδὸν διὰ νὰ βλαστήσῃ ἐκ τῶν ἀγνώστων τάφων τῶν νέων δένδρον Ἐλευθερίας μὲ καρπὸν τὴν Εὐτυχίαν.

✱

Γενεαὶ ὅλαι Ἑλλήνων ἐπὶ αἰῶνας ὄνειροπόλησαν τὴν θρυλικὴν «Πόλι», θραύουσαν τὰς ἀλύσεις τῆς δουλείας, τὸν Μαρμαρωμένον Βασιλῆα ἀναπνέοντα καὶ πάλιν, τὴν θύραν τῶν Πατριαρχείων τὴν ὁποῖαν ἐσφάλισε τὸ σκηνὶ τοῦ Πατριάρχου ἀνοιγομένην εἰς τὰς ψαλμωδίας μιᾶς Ἑθνικῆς Ἀναστάσεως. Ἐὰν ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὄνειρου δὲν εἶνε πλήρης, ὁ Ἑλληνισμὸς πανηγυρίζει ἐντούτοις ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς νύμφης τοῦ Βοσπόρου ἀπὸ τοῦ Ἀσιατικοῦ βαρβάρου, τοῦ ὁποῖου οἱ δυνεχες ἐκόπησαν, ἡ σπάθη ἐστομώθη. Ὁ «Ἀβερωφ» ὁ κατὰ θάλασσαν πρόμαχος τοῦ 1912 παρήλασε πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας. Ἐκεῖ ὅπου ὁ μελλοθάνατος τελευταῖος Ἀυτοκράτωρ ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράντων μυστηρίων, θὰ ἀκουσθῇ καὶ πάλιν ἡ διακοπεῖσα λειτουργία καὶ ὁ λαὸς θὰ ψάλλῃ αἶνους Κυρίῳ τῷ Θεῷ, εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ὁποῖου θὰ

ἀποδοθή ὁ γὰρ τῶν ὀνείρων καὶ τῶν παλμῶν τῆς Ἑλλ. φυλῆς.

✱

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ὑπῆρξε καταπέλτης διὰ τοὺς ἡγεμόνας. Ἐξ ἑθρόνοι ἐστερήθησαν τοὺς Κυρίους των, Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ ὁ Σουλτάνος ἀπέθνηκαν. Ὁ Πάππος ἐτουρεκίσθη. Οἱ βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βουλγαρίας παρηγήθησαν. Ὁ Κάιζερ τοὺς ἠκολούθησε καὶ μαζὴ του ὁ νέος αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Σικελίας καὶ Βυτεμβέργης, ἐν ὁ βασιλεὺς τῆς Βυαρίας ἐδραπέτευσε. Ἄν οἱ στρατοὶ ἐδοκιμάσθησαν εἰς τὸ ἐξολοθρευτικὸν πῦρ, οἱ λαοὶ μὲ τὴν δύναμιν τῆς σκέψεως κατώρθωσαν νὰ μεταβάλουν συστήματα πολιτικά; νὰ ἀπελευθερώσουν λαοὺς, νὰ σκορπίσουν τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας, νὰ ἰσορροπήσουν τὴν πλάστιγγα τῆς δικαιοσύνης. Ἡ φωνὴ των ὑπῆρξεν ἀληθῆς ἁμοδροντία κατὰ τῆς ἰσχύος τῶν κυβερνώντων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἤλαυνεν ὁ πόθος τῆς καταδυναστεύσεως καὶ ἡ μεγαλομανία. Θριαμβεύουν τὰ λαϊκὰ δικαιώματα, ἡ ἐλευθέρια βούλησις τῶν ἔθνοτήτων θὰ κυριαρχήσῃ.

✱

Διὰ τὰς Ἀθήνας; τὸ συγκινητικώτερον γέγονός τοῦ μηνός; καὶ ἀπὸ αὐτὰ; ἀκόμη τὰς διαπραγματεύσεις τῆς εἰρήνης, ὑπῆρξεν ἡ γρίππη. Αὕτη ἐκυριάρχησεν εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων, εἰς τὰς αἰθούσας, παντοῦ, μολονότι ἡ πονηρά, ἡ ὑπουλος καὶ ἀφηνειοδικαστικὴ αὕτη παληγοργη—ἐγεννήθη εἰς τὰ 1580—ἐφάνη κάπως εὐμενῆς εἰς τὴν πόλιν μας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ὄργια τῆς εἰς ἄλλας πόλεις. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν ἠμπόδισε νὰ καταληφθῶν ἀπὸ πανικὸν τὸ Ἱατροσυνέδριον, οἱ ἐπιβάται των τράμ, οἱ θεαταὶ των κινηματογράφων. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐμύριζαν κάμφορα, τὰ σπίτικα φανικόν. Ἡ βενζόνη, ἡ εὐκχαλυπτόλη, ἡ μινθόλη, ἡ θυμόλη καὶ διάφορα εἰς ὅλη φαρμακευτικὰ εἶδη, κατηγαλώθησαν ἀφθόνως. Αἱ ρίνες τῶν γενναίων συμπολιτῶν ἐσταζαν ἀπὸ τὰς ἐπαλείψεις τῆς βαζελίνης καὶ μόνον τὰ ντεκολτὲ τῶν κυριῶν ἠρωϊκῶς ἀντέστησαν εἰς τὰς ἐπελάσεις τοῦ βορρά. Κάποιος μάλιστα πανικόβλητος, τρέμων μὴ εἰσπνεύσῃ τὰ ἐκ πταρνίσματος ἢ βηχὸς αἰωρούμενα μικροβιοῦχα σταγονίδια, μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν ἤρκεσθη εἰς γαργαρισμοὺς μὲ ὀξυγονοῦχον ὕδωρ, ἐντριβὰς μὲ οἰνόπνευμα, τοῦ ὁποίου καὶ ἐσωτερικῶς ἔκαμνεν ἀφθονον χρῆσιν, ἀλλ' ἀπέφευγε νὰ χαιρετίσῃ κἀν τὸν φίλον του ἐφοπλιστὴν κ. Σαλιάρη καὶ ἐπήγγαινε πάντοτε μὲ τὸν κ. Ψιμούλην, ἔμπορον...πανικῶν, πρὸ ὀλίγον δὲ νὰ λιποθυμήσῃ μόλις ἀντίκρουσε τὸν κ. Γρουπάρη. Κατὰ τῆς γριπποφοβίας ἐπήλθεν ἐν ἀντιδραστικόν, ὁ συμπλιμέξ, τὸ ὕστατον αὐτὸ καταφύγιον τῶν ἀπληγισμένων δουλικῶν, τῶν ἐρωτικῶν ναυαγίων τῆς ἐγκαταλείψεως. Ἐνομι-

σθη ὡς ἡ πανάκεια τῆς ἐπιδημίας. Καὶ οφείλονται χάριτες εἰς τὸν ἀγνωστον ἕως τὴν Βιεννικὸν ἱατρὸν Λάιτνεξ, ὅστις συνέστησε τὰς ἐνέσεις ὕδραργύρου. Ὁ φόβος κατηνύσθη καὶ ἡ ἀνακάλυψις ὑπῆρξε ἀφορμὴ ὄχι μόνον ἐτοιμοθάνατοι νὰ σωθῶν, ἀλλὰ καὶ ὕγιεινὰ νὰ ἀναθαρρήσουν καὶ μόνον οἱ ἱατροὶ διαφωνήσαντες κατεσπάρξαν ἀλλήλους διὰ διακριδῶν, εἰς βάρος πάντοτε τῶν ἀτυχῶν πελατῶν των.

✱

Καὶ μία φιλολογικὴ ἐπιδημία ἀρχαία, ὅσον καὶ ἡ ἱατρικὴ συναδελφός τῆς. Ἡ ἀριστούτατος Ἐταιρεία τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου ἔδρασε σχολῆν, εἰς ἣν διδάσκειται κίσθητικὴ, ἱστορία τοῦ θεάτρου, μιμική, ἀναλύονται ἀρχαῖα δράματα κλπ. Ὁ Σύνδεσμος τῶν Θεατρικῶν, ἀναδιώσας, ἰδρύει καὶ αὐτὸς Δραματικὴν, ὄχι σχολῆν, ἀλλ' Ἀκαδημίαν, εἰς ἣν θὰ διδάσκουν ἡ Κοτοπούλη, ἡ Κυθῆλη, ὁ Φύρσι. Διεξήχθησαν ἐκατέρωθεν διαξίριμοι κατηγοριῶν. Ὅτι οἱ διδάξοντες εἰς τὴν Δραματικὴν Ἀκαδημίαν εἶναι καταλληλότεροι τῶν λογίων—αὐτοσχεδίων καθηγητῶν—τῆς ἄλλης σχολῆς, οὐδεμία ἀμφιβολία. Ἀλλὰ θὰ δώσουν αἱ σχολαὶ τὰ διατυμπανιζόμενα ἀποτελέσματα; Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ, ἔχοντας σκληρὰν πείραν, ν' ἀμφιβάλλωμεν. Καὶ θὰ εἶναι λυπηρὸν ἂν ἀποτύχουν αἱ εὐγενεῖς ἄλλως αὐτὰ προσπάθειαι, διότι τὸ Ἑλληνικὸν Θέατρον ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην νέων μορφωμένων ἠθοποιῶν, οἱ ὁποῖοι νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς παλαιότερους, οἱ ὁποῖοι ὑπέκεινται εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς κοπώσεως καὶ τῆς φθορᾶς. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μᾶς δώσουν αἱ σχολαὶ ὄχι ἀπλῶς νεωτέρως ἐκδόσεις, ἔστω καὶ βελτιωμένας, ἀλλὰ νέας δυνάμεις. Καὶ ἡ μὲν μορφωσις θὰ δοθῇ διὰ τῶν σχολῶν ὁπωσδήποτε ἀλλ' ὅταν λείπει ἡ ἰδιοφυΐα; Ὅθ' ἀνακαλύψουν ἀφανῆ τάλαντα οἱ ἰθύνοντες τὰς σχολὰς καὶ ὅθ' αὐτὰ ἐγκλωπώθωσιν στοργικῶς;

ΔΑΦΝΙΣ

«ΤΙ ΑΕΝ ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ»

Ἐγὼ εἶμαι ταπεινὸς γεωργός; καὶ σπέρνω, σπέρνω μόνον καὶ οὔτε ἓνα φύλλον ἔθερισα γιὰ μένα μιὰ φορὰ. Ἄλλο δὲν ἐνοιῶσα σαυτὸ τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν πόνο, γιὰς ἡ ζωὴ μου ἐπέκεισε σδιάνοπη σπορά.

Γιὰ σὲ καὶ γι' ἄλλους φύτρεψα δάσος; δαρνῶν, μητέρα, κέλεμα γιὰ μόνην δοξά μου νόημα ἄλλον δοξαστής. Μ' ἀπ' τὴ χαρὰ θὰ τρίξουνε τὰ ὀστά μου νύχτα μέρα στὴ γῆ σου, ἂν μὲ θυμᾶσαι σὺ καὶ ὁ μέγας Θεριστής!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ